

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

H O T Ă R Ă R E
în numele legii

cu privire la cererea de chemare în judecată depusă de

Marin Tofan
împotriva
Consiliului Superior al Procurorilor

privind contestarea actului administrativ

*(Dosarul nr. 3d-5/24
2-24008005-40671-01-3d-18012024-1)*

Reclamantul nu a demonstrat, în termenii art. 170 din Codul administrativ că situația s-a schimbat, devenind mai avantajoasă acestuia. Anularea pct. 77⁷ din Regulament prin ea însăși, nu constituie un temei suficient pentru anularea actului administrativ.

31 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de Marin Tofan împotriva Consiliului Superior al Procurorilor

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

Cu participarea grefierului, Cristina Cebotari

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. În data de 08 decembrie 2022 Marin Tofan a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Procurorilor solicitând instanței de judecată:

- 1) anularea hotărârii nr. 1-265/2022 din 29 noiembrie 2022 emisă de Consiliul Superior al Procurorilor;
- 2) anularea hotărârilor emise de colegiul de etică și disciplină a procurorilor pe numele procurorului în Procuratura Anticorupție, Ala Căuș;
- 3) atragerea la răspundere disciplinară a procurorului Ala Căuș pentru toate abuzurile și ilegalitățile comise, la plângerile și sesizările înaintate, cu eliberarea din funcția de procuror;
- 4) obligarea Consiliului Superior al Procurorilor de a prezenta toate cauzele disciplinare în privința procurorului din Procuratura Anticorupție, Ala Căuș în original, inclusiv a procesului-verbal a tuturor ședințelor disciplinare, inclusiv a înscrisurilor și înregistrărilor audio;
- 5) obligarea Consiliului Superior al Procurorilor să prezinte copia raportului emis de procurorul pentru misiuni speciale din cadrul Procuraturii Generale, Viorel Radețchi, referitor la cauză penală nr.2018978206 și copia deciziei grupului de control constituit prin dispoziția Procurorului General nr.16 din 14 februarie 2020, prin care procurorul Procuraturii Anticorupție, Ala Căuș a fost obligată prin încheierea protocolară nr.10-1132/2020 din 07 septembrie 2020 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, să prezinte la ședința de judecată actele menționate fiind admis demersul de reclamare a probelor, la care procurorul vizat nu s-a conformat;
- 6) obligarea președintelui Consiliului Superior al Procurorilor sau reprezentantul instituției să dea explicații pe marginea respingerii plângerile/sesizărilor înaintate de Marin Tofan și pe faptul nesoluționării cererii de expediere în adresa lui Marin Tofan a copiei raportului emis de procurorul pentru misiuni speciale din cadrul Procuraturii Generale, Viorel Radețchi.

2. La 18 ianuarie 2024, ora 12:27 cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Marin Tofan a fost repartizată, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, spre examinare în prima instanță judecătoarei raportor, Diana Stănilă.

A. Poziția reclamantului (f.d. 2, 12-16, 194-197).

3. În motivarea acțiunii Marin Tofan a indicat că la data de 30 septembrie 2022 a recepționat scrisoarea nr. 5/2-20dc/22-2959 emisă de președintele Consiliului Superior al Procurorilor, Angela Motuzoc, prin care i-a fost expediat link-ul Drive a copiilor procedurilor disciplinare și a hotărârilor administrative.

4. Reclamantul a informat că nu este de acord cu hotărârea menționată din cauza constatărilor comisiei de etică și disciplină, poziției inspectorului exprimate în ședință, aprecierilor nefondate ale Consiliului Superior al Procurorilor. Or, având în față înscrisurile prezentate nu au constatat încălcările și ilegalitățile admise de procurorul Ala Căuș.

5. La fel, reclamantul consideră că concluziile membrilor CSP sunt contrare prevederilor legale, fiindu-i îngădit dreptul de a contesta hotărârile colegiului de etică și disciplină în baza unui regulament contrar legii.

6. Mai mult, reclamantul a subliniat că în urma anulării pct. 77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, a înaintat o cerere de reluare a examinării procedurilor administrative cu emiterea actului administrativ favorabil. Iar cu referire la acest aspect, reclamantul susține că în hotărârea motivată, membrii CSP ilegal au susținut părerea Inspecției Procurorilor precum că această solicitare ar fi un recurs deghizat și că n-ar fi fost în drept să solicite reexaminarea cauzelor disciplinare.

7. Reclamantul a mai menționat că în pofida mai multor solicitări adresate Procuraturii Generale și instanțelor judecătorești de a-i elibera copia raportului semnat de procurorul Viorel Radețchi, referitor la cauza penală nr. 2018978206 și decizia grupului de control constituit prin dispoziția Procurorului General nr. 16 din 14 februarie 2020 până la depunerea acestei cereri de chemare în judecată, solicitările sale nu au fost satisfăcute.

8. Potrivit reclamantului, procurorul Procuraturii Anticorupție, Ala Căuș a fost obligată prin încheierea protocolară nr. 10-1132/2020 din 07 septembrie 2020 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, să prezinte la ședința de judecată anumite acte, în urma admiterii demersului de reclamare a probelor. Însă, încheierea instanței privind prezentarea probelor nu a fost executată. Deci, reclamantul consideră că instanța din oficiu urmează să solicite aceste acte, pentru a le cerceta corespunzător, iar, după caz, de a se expune asupra legalității acestora.

9. Prin urmare, reclamantul a reținut că accesul liber la justiție este garantat de articolul 20 din Constituție respectiv, de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care trebuie să fie practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu. Efectivitatea dreptului în discuție reclamă ca persoanele să aibă posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în exercitarea drepturilor sale. Dreptul de acces la un tribunal nu include doar dreptul de a iniția o acțiune în justiție, ci și dreptul la soluționarea cauzei de către un tribunal competent să se pronunțe asupra tuturor aspectelor de fapt și de drept. În acest context, reclamantul a făcut trimitere la cauza *Parohia Greco-Catolica Lupeni și alții v. Romania [MC]*, 29 noiembrie 2016, § 86.

10. Subsecvent, reclamantul a notat că, prima instanța trebuie să-și fundamenteze soluția pe un material probator complet și nu contradictoriu, ceea ce echivalează cu o soluționare justă a cauzei pe fondul său.

11. Reclamantul bazându-se pe art. 79 din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, punctele 9.1, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7, 9.10, 9.12 ale Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin hotărârea nr. 12-225/16 din 14 septembrie 2016 și art.17-20, 23, 39, 64, 69, 171-172, 191, 205, 206, 209, 211 din Codul administrativ, a solicitat admiterea acțiunii.

B. Poziția pârâtului – Consiliul Superior al Procurorilor (f.d. 185-191).

12. Prin referința depusă la data de 13 martie 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat declararea acțiunii inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, considerând că solicitările reclamantului privind obligarea de a emite actul administrativ favorabil și de a aplica sancțiune disciplinară în privința procurorului Ala Căuș sunt eronate și nu pot fi reținute.

13. În acest sens, pârâtul a făcut trimitere la prevederile art. 225, art. 206 ale Codului administrativ, art. 49, art. 51, art. 86 alin. (3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, art.125¹ alin. (3) din Constituție.

14. Așadar, pârâtul a menționat că este organul competent în constatarea, aplicarea și încetarea sancțiunilor disciplinare precum și Colegiul de disciplină și etică.

15. Consiliul Superior al Procurorilor a subliniat că procedura de examinare a contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției procurorilor este reglementată detaliat prin Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 și Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin hotărârea nr. 12- 228/16 din 14 septembrie 2016 a Consiliului Superior al Procurorilor și modificat prin hotărârea nr. 12-13/17 din 24 ianuarie 2017 a Consiliului Superior al Procurorilor. Respectiv, o persoana interesată, căreia Inspecția procurorilor i-a respins o sesizare, poate utiliza o cale de atac prevăzută de lege, depunând o contestație la Colegiul de disciplină și etică, ulterior și la Consiliul Superior al Procurorilor.

16. Aceste etape procedurale reprezintă activități *quasi-judiciare*, întrucât conțin atât șanse, cât și garanții în materia apărării dreptului pretins încălcat, dar și rigori de forme, conținut și termene de procedură.

17. Consiliul Superior al Procurorilor a notat că, în cadrul verificării sesizării s-a stabilit că, prin hotărârea nr.3-129/20 din 11 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, a fost respinsă contestația depusă de avocatul Iuri Sorochin împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale.

18. Nefiind de acord cu hotărârea nr.3-129/20 din 11 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, la 06 octombrie 2022 Marin Tofan a depus către Consiliul Superior al Procurorilor o cerere în temeiul art. 170 din Codul administrativ (reluarea

procedurii), prin care a solicitat anularea deciziei de încetare a cauzei disciplinare în privința procurorului Ala Căuș, cu dispunerea reluării examinării.

19. Cu toate că art. 85 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură prevede expres că hotărârile colegiului se contestă la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acestora, Marin Tofan și nici avocatul său Iuri Sorochin nu au depus contestații în acest termen.

20. Astfel, pârâtul reține că folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege. Ține, de responsabilitatea exclusivă a reclamantului să efectueze acțiunile menționate mai sus.

21. Prin urmare, pârâtul consideră relevantă speței hotărârea emisă în cauza *Weissman și alții contra României (cererea nr.63945/00 par.32-36)*, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o buna administrare a justiției și pe de alta parte interesul reclamantilor de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale. Deci, consideră că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea depunerii unei contestații ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

C. Poziția părților în ședință publică

22. În cadrul [ședinței de judecată](#), Marin Tofan nu s-a prezentat. Totodată, reclamantul în cererea de chemare în judecată a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.2, verso), această solicitare a fost reiterată în mesajul de recepționare a citației (f.d.201). Așadar, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa reclamantului, pe motiv că a fost citat legal, dar și ținând cont de voința sa de examinare în lipsă.

23. Reprezentantul pârâtului Consiliul Superior al Procurorilor, Iulian Gainaru nu a recunoscut acțiunea și a susținut poziția expusă în referință.

LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

24. Art. 1 alin. (3) Cod administrativ:

„Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sunt emise în temeiul legii și nu contravin ei.”

25. Art. 3 Cod administrativ:

„Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.”

26. Art. 20 Cod administrativ:

„Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.”

27. Art. 30 alin. (2) Cod administrativ:

„Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.”

28. Art. 78 alin. (1) Cod administrativ:

„Procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ.”

29. Art. 85 alin. (3) Cod administrativ:

„Autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.”

30. Art. 93 alin. (1) Cod administrativ:

„Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.”

31. Art. 170 alin. (1) și (4) Cod administrativ:

„La cererea persoanei afectate, autoritatea publică trebuie să decidă în privința anulării unui act administrativ individual incontestabil dacă:

- a) situația de fapt sau de drept care stă la baza actului administrativ s-a modificat ulterior în favoarea persoanei afectate;
- b) există probe noi care ar fi dus la o decizie mai avantajoasă pentru persoana afectată;
- c) există alte temeiuri de reluare conform art.449 lit.a), c), e) și e¹) din [Codul de procedură civilă](#).

În privința cererii decide autoritatea publică competentă. Această prevedere se aplică și atunci când actul administrativ individual a cărui anulare se solicită a fost emis de o altă autoritate publică.”

32. Art. 191 alin. (5) lit. a) Cod administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează: în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor.”

33. Art. 195 Cod administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

34. Art. 206 alin. (1) lit. b) Cod administrativ:

„O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).”

35. Art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ:

„Examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).”

36. Art. 445 alin. (3) Cod procedură civilă:

„În urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.”

37. Art. 85 alin. (3) și (4) din Legea nr. 3 cu privire la Procuratură din 25 februarie 2016, în vigoare pînă la 04 august 2023:

„Hotărârile colegiului se contestă la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acestora. Contestația poate fi depusă de către persoana în privința căreia a fost adoptată hotărârea respectivă, iar în cazul procedurii disciplinare, și de către persoana care a depus sesizarea, precum și de către Inspekția procurorilor.

Hotărârile colegiilor se transmit la aparatul Consiliului Superior al Procurorilor în următoarea zi după expirarea termenului de contestare.”

38. Art. 89 lit. a) din Legea nr. 3 cu privire la Procuratură din 25 februarie 2016:

„Colegiul de disciplină și etică examinează cauzele disciplinare inițiate împotriva procurorilor, primite de la Inspekția procurorilor, și aplică, după caz, sancțiuni disciplinare.”

39. Art. 79 alin. (1) din Legea nr. 3 cu privire la Procuratură din 25 februarie 2016:

„Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.”

ADMISIBILITATEA ACȚIUNII

40. Potrivit art. 20 din Codul administrativ, orice persoană care pretinde că printr-o activitate administrativă i s-a încălcat ori i se poate încălca un drept subiectiv sau un interes legitim ocrotit de lege este îndreptățită să solicite protecție jurisdicțională, prin acțiune în contencios administrativ. Norma consacră, pe de o parte, accesul efectiv la instanță ca garanție a legalității administrației, iar, pe de altă parte, stabilește că examinarea unei asemenea acțiuni se realizează de către instanțele competente în condițiile Codului administrativ, în raport cu natura actului contestat și autoritatea emitentă.

41. În cadrul filtrului de admisibilitate, instanța verifică, cu prioritate, dacă actul administrativ contestat este apt să afecteze o situație juridică subiectivă a reclamantului, adică dacă există o legătură rezonabilă între activitatea administrativă și dreptul/interesul invocat. Din analiza cererii de chemare în judecată rezultă că reclamantul urmărește anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-265/2022 din 29 noiembrie 2022, prin care s-a soluționat

negativ demersul său privind reluarea procedurii disciplinare. Chiar dacă, în planul argumentării, reclamantul critică modul în care autoritatea a apreciat conduitele imputate procurorului vizat, obiectul controlului judecătoresc rămâne legalitatea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor din 29 noiembrie 2022 și, implicit, temeinicia refuzului de a relua procedura în condițiile invocate de reclamant. Prin urmare, examinarea admisibilității nu se confundă cu examinarea fondului disciplinar, ci privește exclusiv existența unei atingeri juridice și a unui interes procesual actual.

42. În aceste circumstanțe, instanța constată ca fiind plauzibilă revendicarea unui drept/interes legitim în sensul art. 17 din Codul administrativ, întrucât reclamantul invocă o pretinsă încălcare a dreptului la un control efectiv al legalității asupra unei hotărâri a Consiliului Superior al Procurorilor care îi este defavorabilă. Obiecția pârâtului privind lipsa revendicării unui drept este neîntemeiată, or, pentru admisibilitate nu se cere dovedirea definitivă a încălcării, ci este suficient ca, în mod rezonabil, actul contestat să fie susceptibil de a afecta poziția juridică a reclamantului și ca acesta să urmărească, prin acțiune, o protecție recunoscută de lege, în cadrul unui „tribunal instituit prin lege”.

43. Sub aspectul competenței jurisdicționale, se reține că litigiul privește contestarea unei hotărâri a Consiliului Superior al Procurorilor. Potrivit art. 191 alin. (5) lit. a) din Codul administrativ, acțiunea de contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor se înaintează la Curtea Supremă de Justiție, ca instanță de fond, competența fiind una stabilită expres de lege în raport cu natura autorității emitente și specificul actelor sale.

44. În ceea ce privește procedura prealabilă, instanța reține că, potrivit art. 208 alin. (1), art. 209 alin. (1) din Codul administrativ, coroborate cu art. 79 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor sunt supuse controlului judecătoresc în condițiile Codului administrativ, fără parcurgerea procedurii prealabile, iar acțiunea se depune nemijlocit în fața Curții Supreme de Justiție. Legiuitorul a instituit astfel un regim de acces direct la instanță, justificat de caracterul autorității și de rolul său în arhitectura instituțională.

45. Din materialele cauzei rezultă că hotărârea contestată, emisă la 29 noiembrie 2022, a fost comunicată reclamantului la 02 decembrie 2022, iar acțiunea a fost depusă la 08 decembrie 2022. Prin urmare, este respectat termenul de 10 zile lucrătoare prevăzut de lege pentru contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor, termen care se calculează de la data comunicării actului administrativ individual, fiind o condiție de exercitare în timp a dreptului la acțiune.

46. În consecință, instanța constată că nu sunt incidente motive de inadmisibilitate în sensul art. 207 din Codul administrativ. Acțiunea este admisibilă și urmează a fi examinată în fond sub aspectul legalității hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-265/2022 din 29 noiembrie 2022.

MOTIVAREA INSTANȚEI

47. Controlul judecătoresc asupra actelor administrative are ca finalitate verificarea conformității activității autorităților publice cu principiul legalității și protecția drepturilor/intereselor legitime ale persoanelor, împotriva eventualelor excese de putere sau erori de drept/fapt. Acest control se exercită în condițiile Codului administrativ, iar instanța nu substituie autoritatea publică în atribuțiile sale, ci verifică dacă actul contestat a fost emis cu respectarea competenței, procedurii și normelor de drept material aplicabile.

48. Instituția contenciosului administrativ este construită pentru a asigura: (i) preeminența legii în activitatea administrației; (ii) protectoratul jurisdicțional al drepturilor persoanei; (iii) ordonarea și disciplinarea activității autorităților, prin obligarea la motivare și la exercitarea proporțională a puterii de apreciere. În acest cadru, instanța examinează dacă, în raport cu situația de fapt și normele incidente, autoritatea a adoptat o soluție justificată juridic și motivată suficient.

49. În speță, reclamantul contestă hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-265/2022 din 29 noiembrie 2022, prin care s-a respins ca inadmisibilă contestația/demersul său îndreptat împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-129/2020 din 11 decembrie 2020 și s-au menținut actele anterioare ce au confirmat decizia Inspecției procurorilor din 29 septembrie 2020 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Ala Căuș. Prin urmare, obiectul controlului judecătoresc îl constituie legalitatea hotărârii CSP din 29 noiembrie 2022, inclusiv temeinicia concluziei de inadmisibilitate a demersului privind reluarea/redeschiderea procedurii disciplinare.

50. Examinând actul contestat prin prisma criticilor formulate, instanța constată că pârâtul a procedat la analiza cererii reclamantului în limitele competenței sale și a motivat soluția în raport cu exigențele securității raporturilor juridice, cu caracterul jurisdicțional al procedurii disciplinare și cu condițiile legale de repunere pe rol/redeschidere a unei proceduri finalizate. Prin urmare, instanța reține că hotărârea contestată nu relevă o depășire a competenței, o omisiune esențială de analiză ori o motivare aparentă.

51. Din actele procedurii disciplinare rezultă că la 26 august 2020 avocatul Iuri Sorochin a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, solicitând atragerea la răspundere disciplinară a procurorului Ala Căuș, invocând pretinse conduite neconforme ale acesteia în raport cu participanții la proces și cu instanța de judecată.

52. În sesizare s-a invocat, în principal, conduita procurorului din ședința de judecată din 23 iulie 2020 desfășurată la Curtea de Apel Chișinău, în cadrul examinării unui recurs în legătură cu autorizarea ridicării rulajului bancar. Petentul a susținut că procurorul ar fi manifestat lipsă de respect, calificând discursul apărării drept „tam-tamuri”, ceea ce ar constitui abatere de la conduita profesională.

53. La 09 septembrie 2020 a fost depusă o plângere suplimentară în interesul reclamantului, prin care s-a invocat neprezentarea procurorului la o ședință de

judecată la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana și lipsa informării instanței asupra motivelor neprezentării, precum și aspecte privind împuternicirea de participare și justificarea absenței. S-a mai susținut că procurorul s-ar fi opus unei încheieri protocolare prin care i s-a cerut prezentarea unor documente și că, ulterior, ar fi exercitat presiuni asupra judecătorului pentru modificarea poziției procesuale, aspecte apreciate de petent ca imixtiune în actul de justiție.

54. Printr-o altă sesizare din 21 septembrie 2020 s-a solicitat atragerea procurorului inclusiv la răspundere penală și contravențională, invocând întârzierea la ședința de judecată, lipsa împuternicirilor de susținere a acuzații și neexecutarea unei încheieri privind reclamarea probelor.

55. Tot la 21 septembrie 2020 printr-o altă sesizare s-a invocat neprezentarea procurorului la ședința din 15 septembrie 2020 la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, cu precizarea că la o ședință anterioară neprezentarea ar fi fost justificată telefonic prin suspiciuni de infectare COVID-19 în rândul colegilor.

56. În temeiul art. 45 alin. (1) din Legea nr. 3/2016, sesizările au fost transmise Inspecției procurorilor, organ competent să efectueze verificarea inițială, care a examinat sesizările într-o procedură unică, administrând materialul probator disponibil și solicitând explicațiile necesare.

57. Inspecția procurorilor a concluzionat că alegațiile nu au fost confirmate în măsura cerută de standardul răspunderii disciplinare și că, în acțiunile procurorului, nu s-au constatat încălcări ale normelor procesual penale sau ale conduitei profesionale. S-a reținut că procurorul și-a exercitat atribuțiile în limitele independenței procesuale și ale principiului legalității, iar elementele invocate nu întrunesc exigențele unei abateri disciplinare.

58. În motivarea deciziei, Inspecția a evidențiat caracterul general al sesizărilor, gravitatea calificărilor folosite de petent și insuficiența precizărilor factuale, în condițiile în care răspunderea disciplinară presupune o identificare concretă a faptei, a normei încălcate și a legăturii de cauzalitate dintre conduită și atingerea adusă valorilor protejate.

59. Inspecția a analizat în special episodul expresiei „tam-tam”, invocat drept argument central, reținând că petentul a interpretat expresia ca fiind jignitoare și că a asociat aceasta cu o pretinsă lipsă de profesionalism, fără a demonstra caracterul ofensator în contextul real al ședinței.

60. Din examinarea probelor (inclusiv înregistrarea prezentată selectiv), Inspecția a reținut că expresia nu a fost folosită cu referire la persoana avocatului ori la demersul apărării în sens depreciativ, ci într-un context de apreciere a situației procesuale („de ce se face atâta tam-tam”), ca întrebare retorică. În plus, Inspecția a subliniat că proba prezentată a fost incompletă și selectivă, împiedicând reconstituirea fidelă a situației, iar prin conținutul ei nu se confirmă că procurorul ar fi utilizat un lexic indecent ori ofensator.

61. În privința neprezentării la ședința din 26 august 2020, Inspecția a reținut că aceasta nu a fost determinată de rea-credință, ci de suprapuneri/volum de activitate, iar procurorul s-a informat cu privire la ședința ulterioară, s-a prezentat ulterior și și-a exercitat rolul procesual. Aceste elemente au fost

apreciate ca insuficiente pentru a configura abatere disciplinară, în lipsa caracterului repetat, intenționat sau grav.

62. Cu privire la pretinsa lipsă a împuternicirilor, Inspecția a reținut că în ședința vizată a fost citat procurorul în persoană, nu instituția, astfel încât cerința unei împuterniciri distincte nu era incidentă.

63. În ceea ce privește pretinsa neexecutare a încheierii privind reclamarea probelor, Inspecția a reținut că instanța a solicitat prezentarea materialelor relevante, nu neapărat a celor indicate de petenți, iar în ședință nu au fost consemnate obiecții ale judecătorului asupra conduitei procurorului. Prin urmare, nu s-a confirmat un refuz nejustificat ori o conduită incompatibilă cu obligațiile profesionale.

64. Concluzionând asupra tuturor episoadelor, Inspecția procurorilor a reținut că nu există teme de tragere la răspundere disciplinară în sensul art. 38 din Legea nr. 3/2016 și a dispus încetarea procedurii prin decizia din 29 septembrie 2020.

65. Împotriva acestei decizii, la 16 octombrie 2020 a fost depusă contestație, solicitându-se anularea ei ca neîntemeiată și neargumentată cu trimiterea spre reexaminare.

66. Colegiul de disciplină și etică, după examinare, a respins contestația prin hotărârea nr. 3-129/2020 din 11 decembrie 2020, constatând netemeinicia criticilor și validând concluziile Inspecției.

67. Din hotărârea Colegiului rezultă că acesta a apreciat ca fiind corectă evaluarea probelor și a situației de fapt realizată de Inspecție și a reținut că nu au fost demonstrate elementele constitutive ale abaterii disciplinare.

68. Colegiul a subliniat că răspunderea disciplinară presupune îndeplinirea cumulativă a condițiilor referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate, iar vinovăția trebuie constatată cu un grad de certitudine care rezultă din probe, nu din presupuneri sau interpretări subiective.

69. În special, absența la ședința din 26 august 2020 a fost apreciată ca omisiune care, în circumstanțele date, nu atinge pragul unei abateri disciplinare, în lipsa caracterului intenționat, a repetării ori a neglijenței grave, elemente care ar putea justifica sancționarea.

70. Sub aspect subiectiv, Colegiul a reținut că procurorul a contribuit la remedierea omisiunii și că alte absențe invocate au fost analizate în raport cu regimul special de activitate al instanței instituit prin dispoziții administrative în contextul situației epidemiologice, ceea ce reduce caracterul imputabil.

71. Cu privire la ridicarea rulajelor bancare, Colegiul a reținut că măsura a vizat o persoană cu calitate procesuală în cauza penală (executorul judecătoresc), că a fost autorizată de judecătorul de instrucție și că legalitatea ei a fost supusă controlului judecătoresc, astfel încât critica de încălcare a secretului profesional avocat–client nu se confirmă prin obiectul măsurii și cadrul legal aplicat.

72. În plus, Colegiul a reținut că, din înregistrarea prezentată, procurorul a precizat că examinarea rulajelor urmează a fi făcută prin prisma relevanței pentru cauza penală, iar ceea ce este nerelevant este consemnat corespunzător în actele procedurale.

73. În consecință, Colegiul a concluzionat că celelalte argumente invocate nu au relevanță juridică pentru a stabili o încălcare esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material/procedural în cadrul procedurii disciplinare, astfel încât hotărârea Inspecției a fost menținută.

74. La 06 octombrie 2022, reclamantul a depus la Consiliul Superior al Procurorilor o cerere de reluare a examinării procedurilor disciplinare în privința procurorului vizat, solicitând anularea deciziilor/hotărârilor prin care procedurile au fost încetate și reluarea analizei pe fond.

75. În susținerea cererii, reclamantul a invocat că procedura ar fi fost „stabilizată” pe baza pct. 77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, potrivit căruia anumite hotărâri ale Colegiului erau considerate irevocabile.

76. Reclamantul a invocat că, prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-504/2021 din 08 decembrie 2021, pct. 77⁷ din Regulamentul a fost anulat ca fiind contrar Legii nr. 3/2016, apreciind că acest fapt ar impune repunerea în discuție a procedurilor disciplinare finalizate.

77. În baza acestei premise, reclamantul a solicitat ca Consiliul Superior al Procurorilor să dispună reluarea examinării și să reanalizeze motivele sesizărilor, ca urmare a anulării pct. 77⁷, inclusiv prin reevaluarea modului în care Inspecția și Colegiul au soluționat sesizările.

78. Reclamantul a reiterat și solicitări privind eliberarea unor copii de pe rapoarte/decizii legate de o cauză penală, apreciind că acestea ar susține demersul său.

79. Prin hotărârea nr. 1-265/2022 din 29 noiembrie 2022, Consiliul Superior al Procurorilor a examinat demersul/contestația reclamantului în raport cu hotărârea Colegiului nr. 3-129/2020 și a materialele disciplinare, pronunțând soluția contestată în prezentul litigiu.

80. Consiliul Superior al Procurorilor, reținând cadrul legal relevant (Legea nr. 3/2016 și regulamentele aplicabile), a respins cererea reclamantului ca inadmisibilă și a menținut hotărârea Colegiului, confirmând astfel soluția de încetare a procedurii disciplinare.

81. În motivare, Consiliul Superior al Procurorilor a subliniat că Legea nr. 3/2016 prevede un termen de contestare a hotărârilor Colegiului, iar persoanele care au formulat sesizările nu au exercitat în termen această cale, astfel încât actele au devenit stabile sub aspectul căilor ordinare de atac.

82. Consiliul Superior al Procurorilor a reținut, de asemenea, că deși anularea pct. 77⁷ a intervenit prin decizia Curții Supreme de Justiție la 08 decembrie 2021, cererea de reluare a fost formulată abia la 06 octombrie 2022, ceea ce ridică problema tardivității/diligentei și a compatibilității cu securitatea raporturilor juridice.

83. În acest context, Consiliul Superior al Procurorilor a apreciat că reluarea procedurii în forma solicitată ar contraveni principiului securității raporturilor juridice și exigențelor de stabilitate, inclusiv celor reflectate de art. 6 §1 CEDO în componenta sa privind finalitatea procedurilor jurisdicționale.

84. Consiliul Superior al Procurorilor a reținut că procedura disciplinară are caracter jurisdicțional, iar hotărârile în materie disciplinară sunt obligatorii, revizuirea lor fiind admisibilă doar pentru corectarea erorilor judiciare/omisiunilor, nu pentru rejudecarea cauzei pe fond pe baza aceleiași materii factuale.

85. Consiliul Superior al Procurorilor a constatat că autorul cererii nu a invocat circumstanțe noi decisive, nu a indicat erori sau omisiuni apte să impună corecția, iar cererea reproduce aspecte de fapt și de drept deja analizate în procedura disciplinară, motiv pentru care a respins demersul ca inadmisibil.

86. În consecință, reclamantul a introdus acțiunea la 08 decembrie 2022, solicitând anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor și repunerea în discuție a procedurii disciplinare.

Cu privire la standardul aplicabil cererii de reluare

87. Instanța, analizând actul contestat și critica reclamantului, constată că concluziile Consiliului Superior al Procurorilor sunt, în principiu, conforme cadrului legal, întrucât cererea reclamantului tinde la reexaminarea unei proceduri finalizate fără a întruni standardele unei redeschideri excepționale. În mod esențial, reclamantul nu a demonstrat existența unor împrejurări noi decisive ori a unor erori/omisiuni care să justifice reluarea, iar protecția securității raporturilor juridice devine incidentă în mod direct.

88. Articolul 170 din Codul administrativ reglementează o cale extraordinară de reluare a unei proceduri finalizate printr-un act administrativ individual devenit incontestabil. Finalitatea acestei instituții este una corectivă, reluarea este admisibilă numai dacă, în urma redeschiderii, există perspectiva reală a unei soluții mai favorabile pentru persoana afectată, pe baza unor temeuri strict determinate.

89. Sintagma „autoritatea publică trebuie să decidă în privința anulării” nu semnifică anulare automată, ci instituie obligația de: (i) a verifica admisibilitatea cererii; (ii) a administra probele pertinente; (iii) a aprecia temeiul de reluare invocat; (iv) a adopta o soluție motivată, în limitele principiilor anulării/revocării actelor administrative (art. 143–147 CA). Prin urmare, reluarea este o procedură nouă, dar strict delimitată, care nu se confundă cu o cale ordinară de atac.

90. Domeniul art. 170 din Codul administrativ vizează actele administrative individuale cu efect extern care au devenit stabile (incontestabile) fie prin epuizarea căilor ordinare, fie prin decăderea din termene, fie prin confirmare judiciară. O cerere de reluare nu poate avea ca efect ocolirea autorității de lucru judecat atunci când actul individual sau premisa sa juridică a fost confirmată printr-o hotărâre judecătorească definitivă, reluarea administrativă nu poate conduce la o soluție contrară efectului obligatoriu al hotărârii.

91. Condițiile reluării sunt cumulative și trebuie individualizate în cerere: (i) calitatea solicitantului de persoană afectată; (ii) existența unui act individual incontestabil; (iii) indicarea temeiului dintre cele prevăzute de art. 170 alin. (1);

(iv) dovedirea lipsei culpei grave în neinvocarea temeiului în procedura anterioară; (v) respectarea termenului de 3 luni de la data aflării temeiului. Nerespectarea termenului produce efect de decădere și atrage respingerea cererii fără examinarea fondului reluării.

92. Temeiul „schimbării situației de fapt sau de drept” trebuie înțeles ca o modificare ulterioară actului, relevantă juridic și aptă să conducă la o soluție mai favorabilă. O simplă reinterpretație a aceluiași fapt nu este suficientă. În cazul schimbării de drept, este indispensabilă analiza efectelor temporare: o normă nouă nu răstoarnă, de regulă, legalitatea unui act emis anterior, decât în măsura în care legea însăși prevede aplicare la situații pendinte ori există un regim tranzitoriu compatibil cu principiile protecției încrederii legitime și securității juridice.

93. Temeiul „probelor noi” presupune probe: reale, decisive și inaccesibile în mod rezonabil la data procedurii inițiale. Standardul este unul contrafactual, proba trebuie să fie de natură să determine o soluție diferită și mai favorabilă dacă ar fi fost disponibilă anterior. Neglijența în administrarea probelor disponibile exclude, de regulă, incidența art. 170 din Codul administrativ.

94. Temeiul trimiterii la revizuirea civilă impune indicarea punctuală a motivelor asimilate (art. 449 CPC, literele expres menționate de Codul administrativ) și demonstrarea îndeplinirii condițiilor specifice. O trimitere generică la existența unei hotărâri judecătorești sau la anularea unui text normativ nu este suficientă fără explicarea efectului juridic concret asupra actului individual contestat și asupra premiselor lui.

95. Cerința „în afara culpei grave” este pivotul admisibilității: solicitantul trebuie să demonstreze că nu a omis, în mod vădit și nejustificat, să valorifice temeiul anterior. Pasivitatea nejustificată, lipsa demersurilor rezonabile pentru obținerea probelor indică existența culpei grave.

96. Art. 170 din Codul administrativ nu poate substitui căile ordinare de contestare și nu poate fi folosit pentru a eluda termenele ordinare sau pentru a produce un rezultat contrar finalității procedurilor juridice.

Cu privire la legătura dintre anularea pct. 77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică și actul administrativ individual

97. În speță, reclamantul a invocat ca „împrejurare nouă” - anularea pct. 77⁷ din Regulament, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2021. Totuși, pentru a activa art. 170 din Codul administrativ, nu este suficientă invocarea existenței unei hotărâri de anulare a unui text normativ secundar. Era necesar ca reclamantul să demonstreze: (i) că hotărârea contestată a Consiliului Superior al Procurorilor se întemeiază în mod determinant pe norma anulată; (ii) că rațiunea anulării textului (contrarietatea cu legea) răstoarnă premisa juridică indispensabilă a actului individual; (iii) că, în lipsa textului anulat, autoritatea ar fi fost obligată să adopte o soluție mai favorabilă.

98.În logica art. 170 alin. (1) lit. a) și/sau lit. c) din Codul administrativ, reclamantul trebuia să precizeze temeiul exact: schimbare de drept (și efectele temporale ale deciziei Curții Supreme de Justiție) ori motivul asimilat revizuirii civile. Această precizare nu are caracter formal, ci determină standardul de analiză: reclamantul trebuia să identifice punctele concrete din hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor, care ar depinde de pct. 77⁷ și să explice, printr-un scenariu contrafactual verificabil, de ce fără acea normă procedura nu ar fi putut fi considerată închisă/irevocabilă în sensul invocat de autoritate și de ce ar rezulta o obligație de reexaminare.

99.În concluzie, anularea pct. 77⁷, invocată în mod abstract, nu este, prin ea însăși, suficientă pentru a obliga la reluare în sensul art. 170 din Codul administrativ, în lipsa demonstrării caracterului determinant al normei anulate pentru actul individual și în lipsa probei că rezultatul ar fi fost, în mod necesar, diferit și mai favorabil. Prin urmare, concluzia Consiliului Superior al Procurorilor privind inadmisibilitatea demersului și necesitatea protejării securității raporturilor juridice se prezintă ca fiind justificată juridic.

Clarificări privind raportul dintre lege și regulamente; dreptul de contestare.

100. Instanța reține că un act subordonat nu poate restrânge exercițiul drepturilor procesuale decât în limitele și condițiile stabilite expres de lege.

101. Ierarhia normelor impune prevalența legii și a Constituției, actele normative secundare (regulamente) nu pot institui limitări ale accesului la căi de atac sau ale dreptului la instanță, decât dacă există un temei legal expres, un scop legitim și respectarea condițiilor art. 54 din Constituție.

102. În absența unei prevederi legale explicite, o procedură internă colegială nu poate transforma dreptul de contestare într-un drept iluzoriu și nu poate crea decăderi suplimentare față de cele stabilite prin lege.

103. Persoana interesată păstrează dreptul de a invoca, în fața Consiliului Superior al Procurorilor și ulterior în fața instanței, orice vicii de legalitate materială sau procedurală ale actelor adoptate (competență, procedură, motivare, proporționalitate, dreptul la audiere), în limitele termenelor și condițiilor prevăzute de lege.

104. În speță, nu se poate reține că reclamantului i-ar fi fost restrâns dreptul de contestare, întrucât cadrul legal i-a permis exercitarea căilor ordinare, însă hotărârea Colegiului din 11 decembrie 2020 nu a fost contestată în termenul legal. Ulterior, după trecerea unui interval îndelungat, reclamantul a solicitat reluarea procedurii, demers care are natura unei căi extraordinare și este supus condițiilor stricte ale art. 170 din Codul administrativ. Prin urmare, pretinsa limitare a dreptului la contestare nu poate fi dedusă din propria pasivitate procesuală anterioară.

105. Mai mult, Marin Tofan nici în acțiune, nici în ședința de judecată nu explică de ce hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-265/2022 din

29 noiembrie 2022 este ilegală și ar urma să fie revăzută sub aspectul anulării pct. 77⁷ din Regulament.

Cu privire la legalitatea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor și analiza motivării

106.În aceste circumstanțe, instanța apreciază ca fiind corectă hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor de declarare a inadmisibilității cererii de reluare, întrucât demersul reclamantului nu a individualizat un temei juridic apt de reluare în sensul art. 170 din Codul administrativ, nu a demonstrat circumstanțe noi decisive ori erori/omisiuni și nu a justificat diligența. Totodată, instanța reține că fondul sesizărilor a fost examinat în procedura disciplinară, iar concluziile Inspecției și ale Colegiului au fost motivate prin raportare la standardul răspunderii disciplinare și la probe.

107.De asemenea, instanța constată că actul contestat conține considerentele esențiale de fapt și de drept care au determinat soluția, iar motivarea nu este una aparentă: sunt indicate premisele (stabilitatea procedurii, lipsa circumstanțelor noi, securitatea juridică) și norma aplicată. Prin urmare, exigențele art. 118 din Codul administrativ privind motivarea actului administrativ individual sunt respectate.

Cu privire la cererile privind prezentarea unor acte/explicații – relevanță procesuală

108.Cu privire la solicitările reclamantului de a obliga Consiliului Superior al Procurorilor să prezinte copii de pe rapoarte/decizii din cauza penală nr. 2018978206, precum și de a obliga președintele Consiliului Superior al Procurorilor ori reprezentantul instituției să dea explicații asupra respingerii sesizărilor și asupra neexpedierii unor copii, instanța reține că obiectul litigiului este hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor din 29 noiembrie 2022 privind respingerea demersului de reluare a procedurii disciplinare. Prin urmare, probațiunea admisibilă trebuie să fie pertinentă pentru a verifica: (i) dacă sunt întrunite condițiile art. 170 din Codul administrativ; (ii) dacă soluția de inadmisibilitate este legală; (iii) dacă motivarea este suficientă. Actele solicitate se raportează la o cauză penală și, în lipsa unei legături directe cu temeiurile de reluare (schimbare de drept/fapt, probe noi decisive), nu sunt apte să influențeze controlul de legalitate exercitat în prezenta cauză. În consecință, aceste solicitări se resping ca nerelevante pentru obiectul litigiului.

109.Având în vedere cele expuse, instanța constată că hotărârea contestată și activitatea administrativă desfășurată de pârât sunt conforme principiului legalității (art. 21 Cod administrativ). Nu sunt identificate vicii de competență, procedură ori drept material, nici elemente care să indice un abuz sau un exces de putere în soluționarea demersului reclamantului.

110.Prin urmare, acțiunea în contestarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, întrucât actul administrativ

defavorabil contestat este legal, iar condițiile legale pentru anularea lui nu sunt întrunite.

111.În conformitate cu art. 191 alin. (5) lit. a) și 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Marin Tofan împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ.

Hotărârea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

Notă: În conformitate cu art. 236 alin. (7) din Codul de procedură civilă în legătură că judecătorul Ion Malanciuc este suspendat de drept din funcție pe perioada exercitării mandatului de judecător la Curtea Constituțională, textul integral al hotărârii este semnat de către președintele completului.

Președinte

Stela Procopciuc